

กฎหมายอาญา

มาตรา 1 - 58 , 107 - 208

(บรรยายครั้งที่ 3)

อ.นวรรตน์ กลิ่นรัตน์

29 กรกฎาคม 2566

ม.137 แจ้งเท็จแก่เจ้าพนักงาน

ม.172 แจ้งเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

ม.173 มิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานสืบสวนคดีอาญาว่ามีการกระทำผิด

ม.174 ว.2 แจ้งตาม 172 หรือ 173 เป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น

ม.181 ถ้าการกระทำความผิดตาม ม.174...

(1) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไป

(2) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิด ที่มีระวางโทษถึงประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ม.137 แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

ม.172 แจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

ฎ.4109/2565 การกระทำของจำเลยเป็นเพียงการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จที่ไม่เกี่ยวกับความผิดอาญา จึงเป็นความผิดตาม ป.อ มาตรา 137 อันเป็นบททั่วไปซึ่งเป็นบทเบา

ตัวอย่างแจ้งเท็จที่เนื้อเรื่องที่แจ้งไม่เกี่ยวกับความผิดอาญา

ฎ. 4109/2565 จำเลยแจ้งวันเดือนปีที่เกิดเป็นความเท็จและจำเลยใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชนซึ่งเป็นเลขประจำตัวประชาชนของนายจอ โดยอ้างว่าจำเลยชื่อนายจอ ซึ่งเป็นบุตรของนางยอและนายสอ ตามสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ 23/12 ซึ่งเป็นข้อมูลเท็จ ต่อเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานบัตรประจำตัวประชาชนและงานทะเบียนทั่วไป ณ ที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวงจังหวัดเชียงราย จำเลยจึงมีความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตาม ป.อ. มาตรา 137 และฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการตาม ป.อ มาตรา 267

มีการกระทำผิดเกิดขึ้น โททกว่าผู้เสียหายร่วมกระทำความผิดด้วย เป็น 172
ฎ 2249/2515 เมื่อนายกวางถูกฆ่าตาย จำเลยได้แจ้งแก่ สตอ.ซ้อณผู้ซึ่ง
ออกไปสืบสวน และได้ให้การแก่ พตต.ไชยวัฒน์พนักงานสอบสวนว่าเห็นนายทวิ
ร่วมกับนายสมและนายฮวดฆ่านายกวาง พตต.ไชยวัฒน์จึงจับกุมนายทวิมา
ดำเนินคดี ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงจำเลยไม่เห็นนายทวิร่วมในการฆ่านายกวาง
เลย ความผิดของจำเลยเข้าบทมาตรา 172 เพราะเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ
เกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนและเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน
คดีอาญา การที่จำเลยแจ้งความกล่าวหา เป็นเรื่องมีคนร้ายฆ่านายกวางตายซึ่งได้มี
การกระทำความผิดเกิดขึ้นจริง หาได้แจ้งความกล่าวหาโดยมิได้มีการกระทำ
ความผิดเกิดขึ้นไม่ ข้อความอันเป็นเท็จนั้นมีเฉพาะตอนที่จำเลยแจ้งว่าจำเลยเห็น
นายทวิเป็นคนร้ายที่ร่วมกระทำความผิดด้วยคนหนึ่งเท่านั้น จำเลยจึงหาความผิด
ตามมาตรา 173 (ฟ้อง 174 ด้วย แต่ศาลยกเพราะโจทก์ไม่ได้สืบว่าจำเลยแกล้ง จ.
ไม่อุทธรณ์)

มีการกระทำผิดเกิดขึ้นผิด 172 (ทั้ง ๆ ที่ฝ่ายจำเลยเป็นคนทำ)

ฎ 1275 / 2519 จำเลยฝ่ายเดียวเป็นผู้ใช้อาวุธปืนยิง
ผู้เสียหาย แล้วไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนว่าผู้เสียหายใช้มีด
แทงพยายามชิงทรัพย์จำเลยโดยผู้เสียหายมิได้กระทำความผิด จำเลยมี
ความผิดฐานพยายามฆ่าและผิดฐานแจ้งความเท็จตามมาตรา
172 อีกกระทงหนึ่ง
(ต้องตอบว่าผิด 174 และ 181(1) ด้วย)

มาตรา 173 รู้ว่ามีได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแจ้ง
ข้อความแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้ มีอำนาจ
สืบสวนคดีอาญาว่าได้มีการกระทำความผิด

องค์ประกอบ

1. รู้ว่ามีได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น
2. แจ้งข้อความเท็จว่าได้มีการกระทำความผิดอาญา

รู้แล้วว่ามีได้มีการฆ่าโคโดยไม่ได้รับอนุญาตผิด 173

ฎ 627/2515 จำเลยและผู้เสียหายมีอาชีพขายเนื้อโคกระบือ วันเกิด
เหตุผู้เสียหายไม่ได้รับอนุญาตให้ฆ่ากระบือ จำเลยแจ้งตำรวจว่าเนื้อบนเขียง
ผู้เสียหายเป็นเนื้อกระบือ ให้จับผู้เสียหายถ้าไม่จับจะไปเอาตำรวจที่อื่นมาจับ
เพื่อให้ผู้เสียหายต้องรับโทษ โดยจำเลยรู้ว่าเนื้อดังกล่าวเป็นเนื้อโคซึ่ง
ผู้เสียหายได้รับอนุญาตให้จำหน่าย เช่นนี้ เป็นที่เข้าใจได้ว่าจำเลยประสงค์
จะให้เจ้าพนักงานดำเนินคดีกับผู้เสียหายฐานฆ่ากระบือและจำหน่ายเนื้อ
กระบือโดยไม่ได้รับอนุญาต การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา 173 ซึ่งเป็นบทเฉพาะ ประกอบด้วยเหตุฉกรรจ์ตาม
มาตรา 174

รู้อยู่แล้วว่าเป็นเช็คที่ไม่มีมูลความผิด 173

ฎ 1088/2536 จำเลยมิได้แลกเช็คจาก ศ. เพียงแต่รับสมอ้าง จึงไม่เป็นผู้ทรงเช็คโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่จำเลยไปแจ้งความแก่พนักงานสอบสวนว่าเป็นผู้ทรงเช็คโดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นเช็คที่ไม่มีมูลความผิดเพราะ **โจทก์มิได้ลงวันที่สั่งจ่าย** เพื่อให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีแก่โจทก์อื่น จะแก่งัดให้โจทก์ต้องรับโทษ จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 173 ประกอบมาตรา 174 วรรคสอง เมื่อการกระทำของจำเลย เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 173 ประกอบ มาตรา 174 วรรคสอง ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้วย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรา 137 ซึ่งเป็นบททั่วไปอีก และไม่เป็นความผิดตาม มาตรา 172

รู้แล้วว่าเขาไม่ได้ลักทรัพย์ตนไป ผิด 173

ฎ 8611/2553 เหตุที่สร้อยคอทองคำพร้อมเครื่องพระเลี่ยมทองคำของจำเลย สูญหายไปเพราะเกิดจากการทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันระหว่างจำเลยกับโจทก์ร่วมและ **ตกไปในคูน้ำคร่าข้างทาง** การที่จำเลยยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวว่าจำเลยเห็นโจทก์ร่วมหยิบเอาเศษสร้อยคอทองคำของจำเลยไปและได้แจ้งความแก่พนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีโจทก์ร่วมในข้อหาลักทรัพย์จึงเป็นข้อความอันเป็นเท็จ โดยจำเลยรู้ว่า**มิได้มีการกระทำผิดในข้อหาลักทรัพย์เกิดขึ้น** แต่กลับไปแจ้งความแก่พนักงานสอบสวนดังกล่าวว่าได้มีการกระทำผิดข้อหาลักทรัพย์อันเป็นเท็จดังกล่าวเพื่อให้พนักงานสอบสวนเชื่อว่ามีความผิดข้อหาลักทรัพย์เกิดขึ้นเพื่อให้โจทก์ร่วมได้รับโทษ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 มาตรา 174 วรรคสอง ประกอบมาตรา 173 นอกจากนี้ จำเลยยังมีเจตนาแจ้งความเพื่อให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีแก่โจทก์ร่วมอันเป็นการใส่ความโจทก์ร่วมต่อบุคคลที่สามเพื่อให้โจทก์ร่วมถูกดูหมิ่นเกลียดชังและเสียชื่อเสียง การกระทำของจำเลยจึงเป็นการหมิ่นประมาทโจทก์ร่วมอีกด้วย

แจ้งว่ารถถูกคนร้ายชิงทรัพย์ไปเพื่อโกงบริษัทเช่าซื้อ

ฎ.7799/2543 ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามป.อ.ม. 173 ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืน ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่จำเลยรู้ว่ามีได้มีการกระทำ ความผิดเกิดขึ้น แต่กลับแจ้งแก่พนักงานสอบสวนว่ามีคนร้ายสองคนร่วมกันชิงทรัพย์รถจักรยานยนต์ที่จำเลยเช่าซื้อมาจากบริษัทเมืองตาก จำกัด ไปเพื่อมิให้บริษัทดังกล่าวยึดรถจักรยานยนต์คืนจากจำเลยเนื่องจากจำเลยค้างชำระค่าเช่าซื้อนั้น นอกจากจะเป็นการกระทำที่มุ่งถึงแต่ประโยชน์ส่วนตนโดยมิได้คำนึงถึงความเสียหายของบริษัทที่ให้จำเลยเช่าซื้อรถจักรยานยนต์แล้ว ยังก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการที่ต้องสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดตามจำเลยแจ้งความอีกพฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง ที่ศาลล่างทั้งสองใช้ดุลพินิจไม่รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยนั้นเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งรูปคดีแล้ว

แจ้งเท็จว่ารถยนต์หาย เพื่อไปเคลมประกัน เป็นความผิด 173

ฎ.5584/2543 จำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จว่ารถยนต์หาย แล้วนำรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไปแสดงต่อบริษัทประกันภัย เป็นการกระทำที่มีเจตนาเดียวคือมุ่งหมายเพื่อให้จะได้เงินจากบริษัทประกันภัยเป็นหลัก การกระทำต่าง ๆ ของจำเลยเป็นเพียงวิธีการเพื่อให้ได้รับเงินไปเท่านั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ป.อ.มาตรา 173, 267, 268 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตามมาตรา 173 ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด

แก๊งกล่าวหาว่าในอาคารของบริษัทมีสิ่งของ
ผิดกฎหมายซุกซ่อนอยู่เป็น ทั้ง ๆ ที่ไม่มี เป็น
ความผิดมาตรา 173 ประกอบด้วยมาตรา 174 ว.2
บริษัทเป็นผู้เสียหายได้ (ฎ.1041/2542)

“แจ้งแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ”
DSI เป็นพนักงานสอบสวน อนุปช.เป็นผู้มีอำนาจสืบสวน

ฎ. 3014/2560 การให้ถ้อยคำของจำเลยต่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ
และอนุกรรมการป.ป.ช.ว่า จำเลยถูกโจทก์ทำร้ายในห้องโดยสารเครื่องบินขนส่ง
สัมภาระระหว่างถูกควบคุมตัวจากจังหวัดนราธิวาสไปกรุงเทพมหานคร อัน
เป็นเท็จ ทั้งที่จำเลยรู้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เป็นการแจ้งข้อความ
แก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงาน ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาว่า ได้มีการ
กระทำความผิดเพื่อจะแก๊งให้โจทก์ต้องรับโทษ เป็นความผิดตาม ปอ.มาตรา
174 วรรคสองประกอบมาตรา 173 และเมื่อเป็นความผิดบทเฉพาะแล้ว ก็ย่อม
ไม่จำเป็นต้องปรับบทความผิดตามมาตรา 137 อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการแจ้ง
ข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานทั่ว ๆ ไปอีก

สิทธิผู้ต้องหา

ถ้าแจ้งความในฐานะเป็นผู้ต้องหาได้รับความคุ้มครอง
ตามปวิ.มาตรา 134 เช่นเดียวกับเรื่องแจ้งความเท็จ
ผู้กระทำไม่มีความผิด ฎ.1093/2522, 144/2536,
4048/2528 และ 225/2508

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 134 เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเขาหา
พนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงาน
สอบสวนเป็นผู้ต้องหา **ให้ถาม** ชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดา
มารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิด **แล้วจึงแจ้ง**
ข้อหาให้ทราบ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 134/4 ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า

(1) ผู้ต้องหา**มีสิทธิ**ที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

(2) ผู้ต้องหา**มีสิทธิ**ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้

เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ได้ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การ เลิกให้บันทึกไว้

ถ้อยคำใด ๆ ที่ผู้ต้องหาให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนก่อนมีการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง หรือก่อนที่จะดำเนินการตามมาตรา 134/1 มาตรา 134/2 และมาตรา 134/3 จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้นั้นไม่ได้

เป็นผู้ต้องหาฐานเล่นพนันสลากกินรวบก่อนแจ้งเท็จ

ฎ 225/2508 ร้อยตำรวจตรีกรมลับพวกได้**จับกุมจำเลย**ในข้อหาเล่นการพนันสลากกินรวบ ร้อยตำรวจตรีกรมลับตรวจค้นตัวจำเลยได้บัตรรับฝากรถจักรยาน และกระดาษฟูลสแก๊ปมีเขียนเลข 2 ฉบับ จำเลยได้แจ้งว่าเป็นสลากกินรวบทั้ง 2 ฉบับ และชื่อจากโจทก์ ดังนี้ การที่จำเลยแจ้งแก่ร้อยตำรวจตรีกรมลับ จึงถือได้ว่าจำเลยได้กล่าวในฐานเป็นผู้ต้องหาหรือเสมือนผู้ต้องหา ว่าเล่นการพนันสลากกินรวบ และจำเลยก็น่าจะเข้าใจเช่นนั้น การกระทำของจำเลยจึงไม่ใช่เป็นเรื่องแจ้งความเท็จ แต่เป็นการกล่าวแก้ในข้อที่ถูกเจ้าหน้าที่กล่าวหา จำเลยหา**มีความผิดฐานแจ้งความเท็จ**ไม่

หลักที่ว่าผู้ต้องหาให้การอย่างไรก็ไม่ผิด
ฐานแจ้งความเท็จมีข้อยกเว้น 2 กรณี

- กรณีแรก ไม่ได้ให้การในฐานะเป็นผู้ต้องหา แต่
ไปให้การฐานะผู้กล่าวหาอีกคดีหนึ่งซึ่งเป็นความ
เท็จ ก็มีความผิดได้เพราะให้การคนละฐานะกัน (ฎ
481/2484)

ฎ.481/2484 โจทก์ฟ้องว่าจำเลยสมคบกันใช้หอกมีดไม้ทำร้ายร่างกายนายเล้งบาดเจ็บสาหัสแล้วจำเลยที่ ๑ บังอาจเอาความเท็จไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ว่า นายเล้ง นายหลายเป็นคนร้าย **ลักมะม่วง**ในสวนของจำเลยที่ ๑ จึงขอให้ลงโทษ ศาลฎีกาเห็นว่า **ข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑ ไม่ใช่กล่าวในคำให้การต่อสู้คดีของตน** และเมื่อได้ความว่าจำเลยที่ ๑ ได้แจ้งแก่เจ้าพนักงานตำรวจว่า นายเล้งนายหลายเป็นคนร้ายลักมะม่วงของตน จนได้มีการสอบสวนขึ้นอีกคดีหนึ่งเช่นนี้คำกล่าวหานั้นก็เป็นที่จริง จำเลยจึงต้องมีความผิดฐานแจ้งความเท็จด้วยพิพาทษาแก่ให้ลงโทษจำเลยฐานแจ้งความเท็จตามศาลชั้นต้น

- กรณีที่สอง เป็นกรณีไปให้การก่อนเป็นผู้ต้องหา

ฎ 5346/2540 จำเลยแจ้งข้อความต่อพนักงานสอบสวนขณะปฏิบัติหน้าที่ว่า "ภายหลังเกิดเหตุรถชนกันแล้ว ผู้ขับซึ่งรถสามล้อเครื่องได้หลบหนีไป" ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงแล้วคนขับรถสามล้อเครื่องยังคงอยู่ในที่เกิดเหตุ การกระทำของจำเลยน่าจะทำให้พนักงานสอบสวนเสียหาย แม้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 134 ผู้ต้องหาจะให้การหรือไม่ให้การเลยก็ได้ แต่ได้ความว่าจำเลยถูกจับเมื่อวันที่ 14 ก.พ. 2539 และถูกกล่าวหาว่าขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เสียชีวิต **ชนทรัพย์สิ้นผู้อื่นเสียหายไม่หยุดให้การช่วยเหลือ ไม่แสดงตนและแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ใกล้เคียง** และแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นเสียหาย การที่จำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จดังกล่าวตามฟ้องแก่เจ้าพนักงานในวันที่ 7 ก.พ. 2539 จึงเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเช่นนั้นแก่เจ้าพนักงานก่อนจำเลยถูกสอบสวนว่าได้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก หรือไม่มีใช่เป็นการให้การของจำเลยในฐานะผู้ต้องหาในความผิดดังกล่าวต่อพนักงานสอบสวนอันจะทำให้จำเลยไม่มีความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตาม ป.อ. มาตรา 137

ฎ 7123/2557 ปวอ.มาตรา 134 วรรคหนึ่งกำหนดให้พนักงานสอบสวน ต้องถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิดของผู้ต้องหาเป็นประการแรก **ต่อจากนั้นจึงแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่ถูกกล่าวหา แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบ** รวมทั้งให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตน ดังนั้น เมื่อเริ่มทำการสอบสวนพนักงานสอบสวนจึงมีอำนาจสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวผู้ต้องหาและผู้ต้องหาที่มีหน้าที่ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตนเอง ตามบทบัญญัติดังกล่าวซึ่งมีสภาพบังคับทางอาญาดังที่บัญญัติไว้ตามพอ มาตรา 367 ภายใต้อحكامที่พนักงานสอบสวนต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อกล่าวหาและแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่ตน ตามปวอ มาตรา 134 วรรคสี่ เพื่อให้การสอบสวนดำเนินต่อไปได้อย่างถูกต้องและชอบธรรม ส่วนการถามคำให้การผู้ต้องหาอันเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งซึ่งปวอ มาตรา 134/4 บัญญัติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบถึงสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ รวมทั้งสิทธิในการให้ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำ

ซึ่งเป็นขั้นตอนเมื่อผ่านการแจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหาแล้ว **ไม่อาจแปลความไปถึงขนาดให้สิทธิผู้ต้องหาที่จะปฏิเสธอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเมื่อเริ่มทำการสอบสวนดังกล่าวข้างต้น** เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า จำเลยแจ้งความเท็จและแจ้งให้ร้อยตำรวจโทธาดา พนักงานสอบสวนจดข้อความอันเป็นเท็จลงในบันทึกคำให้การของจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาใน ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นว่าจำเลยเป็นนายธาดา ซึ่งถึงแก่ความตายไปแล้ว หลังจากนั้นเมื่อพนักงานสอบสวนเรียกตัวจำเลยไปสอบถามเนื่องจากจำเลยผิดเงื่อนไขการคุมความ ประพฤติตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น จำเลยแจ้งความเท็จและแสดงบัตรประจำตัว ประชาชนของนายธาดาเพื่อให้ร้อยตำรวจโทธาดาหลงเชื่อว่าจำเลยเป็นนายธาดา จึงไม่อาจ ถือได้ว่าเป็นการให้การและใช้สิทธิในขั้นตอนการถามคำให้การที่จำเลยเป็นผู้ต้องหาตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/4 (1) การกระทำของจำเลยจึงเป็น ความผิดมาตรา 137, 267, 367

มาตรา 367 ผู้ใดเมื่อเจ้าพนักงานถามชื่อหรือ ที่อยู่ เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายไม่ยอมบอก หรือแกล้งบอกชื่อหรือที่อยู่อันเป็นเท็จ

มาตรา 174 เหตุฉกรรจ์ของมาตรา 172 , 173 “เพื่อจะแก่งให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น”

- ฎ 209/2506 ชกกันแล้วอ้างว่าถูกปล้น
- ฎ 589/2536 สมัครใจร่วมเพศ แล้วอ้างว่าถูกข่มขืน
- ฎ 1424/2554 ลงลายมือชื่อไว้จริง แต่อ้างว่ามีผู้ปลอมลายมือชื่อ

คดี “ชิงซอง” ต่อยกันแล้วกล่าวหาว่าเขาปล้น 174 + 181(1)

ฎ 209/2506 จำเลยเกิดปากเสียงกับนายชิงซองแล้วถูกนายชิงซองชกตอยเอา แต่จำเลยกลับนำความไปแจ้งต่อนักงานสอบสวนว่ามีนักเลง 3 คนกลุ่มรวมทำร้ายจำเลย โดยคนหนึ่งใช้ไม้ตี คนหนึ่งถือคอคอกอีกคนหนึ่งล้วงเอาเงินในกระเป๋าเสื้อไป 300 บาท ซึ่งเป็นความเท็จ การกระทำของจำเลยเช่นนี้ย่อมเป็นการแก่งจะให้ นายชิงซองต้องรับโทษหนักขึ้นและเป็นกรกล่าวหาว่านายชิงซองกระทำผิดฐานปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 ซึ่งมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี การกระทำของจำเลยจึงมีความผิดตามปอ มาตรา 174 ประกอบด้วยมาตรา 181 (1)

(น่าจะต้องอ้าง 172 ด้วยเพราะมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายเกิดขึ้นแล้ว แม้ในย่อฎีกาไม่ได้กล่าวไว้)

สมัครใจร่วมเพศ แล้วกล่าวหาว่าเขาข่มขืน 174 + 181 (1)

ฎ 589/2536 ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า โจทก์ร่วมข่มขืนกระทำชำเราจำเลย รูปคดีมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่าจำเลยกับโจทก์ร่วมร่วมประเวณีกันโดยสมัครใจ เมื่อจำเลยรู้อยู่แล้วว่าโจทก์ร่วมมิได้ข่มขืนกระทำชำเราจำเลย แต่ไปแจ้งความ ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีแก่โจทก์ร่วม โดยกล่าวหาว่าโจทก์ร่วม ข่มขืนกระทำชำเราจำเลยการกระทำของจำเลยจึงเป็นการแจ้งข้อความอัน เป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนเพื่อจะแกล้งให้โจทก์ร่วม ต้องรับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 174 วรรคสอง, 181(1) (น่าจะต้องอ้าง 173 ด้วย เพราะไม่ได้มีความผิดเกิดขึ้น แม้ในฎีกาย่อไม่ได้ กล่าวไว้)

ตัวอย่างผิด 173 แต่ไม่ผิด 174 ว.2

ฎ 1424/2554 จำเลยทราบว่ายืมมือชื่อที่จำเลยอ้างว่าปลอม ความจริง เป็นลายมือชื่อของจำเลยซึ่งลงชื่อไว้ มิใช่ลายมือชื่อปลอม การที่จำเลยแจ้ง ว่ามีการปลอมลายมือชื่อจึงเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิด ทางอาญาแก่พนักงานสอบสวนโดยรู้อยู่แล้วว่ามีได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น อันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 173 และเมื่อจำเลยเอาความเป็นเท็จฟ้อง โจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา การกระทำของจำเลยจึงเป็นการฟ้องเท็จ อันเป็นความผิดตามม.175 อีกกระทงหนึ่ง ส่วนความผิดตามม.174 ว.2 ฟ้อง โจทก์มิได้บรรยายว่าจำเลยแจ้งความเท็จเพื่อจะแกล้งให้โจทก์ต้องรับโทษ จำเลยมิได้ยืนยันว่าผู้ที่ปลอมเอกสารคือโจทก์ โดยจำเลยแจ้งความเพียงว่า จำเลยสงสัยโจทก์ ยังไม่พอฟังว่าจำเลยมีเจตนาแกล้งให้โจทก์ต้องรับโทษ ไม่ อาจเป็นความผิดตามมาตรานี้

ผิดสำเร็จเมื่อพนักงานสอบสวนได้ทราบข้อความ ไม่ว่าจะเชื่อหรือไม่

ฎ.1076/2551 มีคนรายนำสารพิษเจือปนในน้ำดื่มที่บริษัทจัดไว้ให้แก่พนักงาน มีพนักงาน 4 คน ดื่มน้ำแล้วอาเจียนอย่างรุนแรง จำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา ต่อพนักงานสอบสวนและเป็นการแจ้งโดยมีเจตนาที่จะแกล้งให้นายจักษุภาพและนายธงชัย ได้รับโทษฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและเอาของมีพิษหรือสิ่งอื่นที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจือลงในน้ำที่มีอยู่หรือจัดไว้เพื่อประชาชนบริโภค การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ปอ.ม.172 และ ม.174 ว.2 และความผิดดังกล่าวเป็นความผิดสำเร็จเมื่อพนักงานสอบสวนทราบข้อความที่จำเลยแจ้ง พนักงานสอบสวนจะทราบว่าข้อความที่จำเลยแจ้งเป็นความเท็จหรือไม่ คดีที่ผู้ต้องหาถูกฟ้องว่ากระทำความผิด เนื่องจากการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จของจำเลยนั้น ศาลจะมีคำพิพากษาอย่างไร และถึงที่สุดแล้วหรือไม่ หาใช่ข้อสำคัญไม่

สมัย 60 ปี 2550

คำถาม นายเอกกับนายตันเป็นคนไทยได้รับทุนรัฐบาลไทยไปศึกษาต่อ ณ ประเทศอินเดียด้วยกัน ขณะที่อยู่บริเวณห้องผู้โดยสารขาออกที่สนามบินประเทศอินเดีย เพื่อจะเดินทางกลับมาเยี่ยมญาติที่ประเทศไทย นายเอกซื้อของที่สนามบินจนเงินหมดจึงขยืมเงินนายตันเพื่อเสียภาษีสนามบิน นายตันไม่ให้จึงเป็นปากเป็นเสียงกัน ในขณะนั้นเองนายเอกถือโอกาสสลับเอาเงินจากกระเป๋าเสื้อนายตันไปห้าพันบาท นายตันโกรธนายเอกมาก ครั้นนายเอกนายตันเดินทางกลับถึงประเทศไทย นายตันยังไม่หายโกรธจึงไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนกองปราบปรามว่านายเอกใช้กำลังทำร้ายชกต่อยตนจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายแล้วในทันทีทันใดนั้นได้ลักเอาเงินของตนไปห้าพันบาทที่สนามบินประเทศอินเดีย อันเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์

ให้วินิจฉัยว่า นายเอกและนายตันมีความผิดฐานใด และรับโทษในราชอาณาจักรได้หรือไม่

คำตอบ นายเอกคนไทยล้วงเอาเงินจากกระเป๋าเสื้อของนายต้นคนไทย ที่ไปด้วยกันที่ประเทศอินเดีย เป็นการกระทำผิดฐานลักทรัพย์นอก ราชอาณาจักร เมื่อนายเอกซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดเป็นคนไทย และนายต้น ผู้เสียหายร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน นายเอกจึงต้องรับโทษภายใน ราชอาณาจักรตาม ปอ.มาตรา 8 (ก) (8)

ส่วนการที่นายต้นไปแจ้งความร้องทุกข์ดังกล่าว เป็นการแจ้งข้อความ อันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาเพื่อจะแกล้งให้นายเอกต้องรับโทษใน ความผิดฐานชิงทรัพย์ซึ่งหนักขึ้นกว่าความผิดฐานลักทรัพย์ ซึ่งหนักขึ้นกว่า ความผิดฐานลักทรัพย์ นายต้นจึงมีความผิดตามมาตรา 172, มาตรา 174 วรรคสาม และเมื่อความผิดฐานชิงทรัพย์ที่นายต้นกล่าวหาว่านายเอกกระทำให้ มีอัตราโทษจำคุกขั้นต่ำตั้งแต่สามปีขึ้นไป นายต้นจึงมีความผิดตามมาตรา 181(1) ด้วย ซึ่งความผิดเหล่านี้นายต้นต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามมาตรา 4 วรรคแรก

คำตอบ สมัย 66 ปี 2556

ขณะที่สตต.เพชรเข้าไปค้นนายดำ นายดำไม่รู้ว่าสตต.เพชรเป็นเจ้าของพนักงานตำรวจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่เพราะไม่ได้แต่งเครื่องแบบตำรวจและไม่ได้แสดงหลักฐาน การกระทำ ของ นายดำจึงไม่เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานฐานต่อสู้อัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 138 (ฎ 195/2546)

การกระทำของสตต.เพชรที่แจ้งความโดยบิดเบือนข้อเท็จจริงเป็นว่าหลังจากชกต่อยแล้ว นายดำยังใช้อาวุธปืนเล็งยิงไปที่สตต.เพชร 3 นัด แต่ไม่ถูกเพราะสตต.เพชรกระโดดหลบทันทั้งที่ ข้อเท็จจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น เป็นไปเพื่อให้ข้อกล่าวหาว่านายดำพยายามฆ่าเจ้าพนักงานสามารถ ลงโทษนายดำได้ จึงเป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ เกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นเสียหาย และเป็นการเพื่อจะแกล้งให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ตามปอ.ม.172, 174 วรรค สอง ประกอบม.181(2)

เท็จ

(1) มาตรา 175 ผู้ใดเอาความเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา หรือว่ากระทำความผิดอาญาแรงกว่าที่เป็นความจริง

(2) มาตรา 177 ผู้ใดเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล ถ้าความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี

ถ้าความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ได้กระทำในการพิจารณาคดีอาญา

(3) มาตรา 180 ผู้ใดนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดี ถ้าเป็นพยานหลักฐานในข้อสำคัญในคดีนั้น

ถ้าความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ได้กระทำในการพิจารณาคดีอาญา

(4) มาตรา 179 ผู้ใดทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จเพื่อให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาเชื่อว่าได้มีความผิดอาญาอย่างใดเกิดขึ้น หรือเชื่อว่าความผิดอาญาที่เกิดขึ้นร้ายแรงกว่าที่เป็นความจริง

มาตรา 175 ฟ้องเท็จ

ผู้ใดเอาความเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญาหรือว่ากระทำความผิดอาญาแรงกว่าที่เป็นความจริง

มาตรา 176 ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 175 แล้วลุแก่โทษต่อศาล แล้วขอถอนฟ้องหรือแก้ฟ้องก่อนมีคำพิพากษา ให้ศาลลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

ความผิดเกิดขึ้นที่ที่ฟ้องคดี แม้ศาลไม่รับฟ้องก็ถือว่าเป็นฟ้องแล้ว
(ฎ.15232/2553)

แม้บรรยายไม่ครบองค์ ประกอบความผิดถือว่าเป็นฟ้องเท็จได้
(ฎ.161/2505)

แม้ศาลยกฟ้องชั้นไต่สวนมูลฟ้องก็ถือว่าเป็นผิดฐานฟ้องเท็จแล้ว
(ฎ.1007/2524, 5558/2534) การถอนฟ้องในระหว่างชั้นไต่สวนมูลฟ้องคงเป็น
เหตุให้ศาลใช้ดุลพินิจกำหนดโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือจะไม่ลงโทษ
เลยก็ได้ตาม ป.อ. มาตรา 176 (ฎ 15243/2557)

การเป็นโจทก์ร่วมกับอัยการ ถ้าข้อความ ในคำฟ้องเป็นเท็จและโจทก์
ร่วมรู้ว่าข้อความในฟ้องของพนักงานอัยการเป็นเรื่องเท็จ โจทก์ร่วมย่อมจะผิดฐาน
ฟ้องเท็จ (ฎ 3887/2533)

ฎ. 1941/2564 ความผิดตามมาตรา 175 มุ่งหมายเพียง
ว่าเอาความอันเป็นเท็จฟ้องกล่าวหาผู้อื่นในทางอาญาเท่านั้นก็
เป็นความผิดแล้วมิได้บัญญัติว่าเป็นความเท็จที่จะทำให้มี
ความผิดทางอาญา ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้แก้งกล่าวหากัน
ในทางอาญาอันจะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาถูกฟ้องได้รับความ
เดือดร้อน ดังนั้น แม้ในคดีที่จำเลยฟ้องเท็จ คดีถึงที่สุดโดยศาล
ฎีกามีคำวินิจฉัยว่าจำเลยซึ่งเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าวไม่ใช่
ผู้เสียหายโดยนิตินัยไม่มีสิทธิฟ้องก็ตาม จำเลยก็มีความผิดฐาน
ฟ้องเท็จแล้ว

ฟ้องผู้พิพากษาในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติโดยชอบ ถือเป็นกรฟ้องเท็จกับดูหมิ่นศาล
ฎ.8244/2563 แม้การบรรยายฟ้องของจำเลยถูกต้องตามกฎหมายและผู้พิพากษาอาจจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องได้ก็ตาม แต่มีใช้ว่าจะต้องสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องทุกคดี ดังนั้น ในชั้นตรวจฟ้องที่ผู้พิพากษาพิจารณาฟ้องของจำเลยแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้พิพากษาอีกคดีหนึ่งที่มีคำสั่งให้ออกหมายจำคุกจำเลยตามคำพิพากษาศาลฎีกาไม่เป็นความผิด ผู้พิพากษาในคดีหลังชอบที่จะพิพากษายกฟ้องเสียได้ โดยไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อน ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาและใช้ดุลยพินิจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยไม่มีพยานหลักฐานว่าผู้พิพากษาในคดีหลังใช้ดุลยพินิจดังกล่าวเพราะต้องการบิดเบือนข้อเท็จจริงและขอกฎหมายเพื่อช่วยเหลือผู้พิพากษาในคดีแรกให้พ้นผิด การกล่าวอ้างในฟ้องว่าผู้พิพากษาในคดีหลังปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือโดยทุจริต บิดเบือนข้อเท็จจริงและขอกฎหมาย เพราะมีเจตนาพิเศษเพื่อช่วยเหลือผู้พิพากษาในคดีแรกซึ่งเป็นผู้พิพากษาด้วยกันให้พ้นจากการกระทำผิด จึงเป็นการกล่าวหาว่าผู้พิพากษาในคดีหลังกระทำความผิดอาญา โดยจำเลยรู้อยู่แล้วว่าผู้พิพากษาในคดีหลังไม่ได้กระทำความผิดตามที่จำเลยฟ้อง แต่จำเลยยังเอาความอันเป็นเท็จฟ้องต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญาตามฟ้อง กระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ และดูหมิ่นศาล (สามศาลยื่นจำคุก ๒ ปี ไม่รอกการลงโทษ)

เจ้าหน้าที่นำสัญญากู้ยืมไปฟ้อง:ผิดทั้งปลอม ฟ้องเท็จ เบิกความเท็จ และนำสืบเท็จ

ฎ.8902/2552 เมื่อโจทก์ร่วมมิได้ทำหนังสือสัญญากู้ยืมเงินกับ บ. แต่จำเลยจัดให้ บ. และ ผ. ลงชื่อในสัญญากู้ยืมเงินโดยปลอมลายมือชื่อโจทก์ร่วม จึงเชื่อว่าจำเลยเป็นผู้ปลอมสัญญากู้ยืมเงิน การที่จำเลยยื่นฟ้องโจทก์ร่วมโดยระบุว่าโจทก์ร่วมออกเช็คชำระหนี้เงินกู้ยืมถึงกำหนดชำระและบังคับได้ตามกฎหมายจึงเป็นฟ้องเท็จ เพราะการกู้ยืมเงินไม่ได้มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อโจทก์ร่วม จึงไม่สามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้ เมื่อจำเลยเบิกความยืนยันและอ้างส่งหนังสือสัญญากู้ยืมเงินปลอมเป็นพยานต่อศาล จึงเป็นความผิดฐานนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จด้วยความผิดตามมาตรา 265 และ 268 ประกอบมาตรา 265 ต้องลงโทษตามมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 ตามมาตรา 268 วรรคสอง แต่ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 มาตรา 177 วรรคสอง และมาตรา 180 วรรคสอง เป็นกรรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท มาตรา 177 วรรคสองและมาตรา 180 วรรคสอง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดมีระวางโทษเท่ากัน จึงให้ลงโทษตามมาตรา 180 วรรคสอง

ถ้าสัญญาผู้จริง ลูกหนี้อาจผิดฐานแจ้งความเท็จ ฟ้องเท็จ และเบิกความเท็จเสียเอง

ฎ 3887/2533 โจทก์กรอกข้อความในสัญญาผู้และสัญญาค้ำประกันจนเรียบริ้อยแล้ว จึงให้จำเลยที่ 1 ลงชื่อในช่องผู้กู้ จำเลยที่ 1 แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนว่าโจทก์ปลอมเอกสารสัญญาผู้และสัญญาค้ำประกันเป็นเหตุให้โจทก์ถูกจับกุม เมื่อสัญญาผู้และสัญญาค้ำประกัน ไม่ใช่เอกสารปลอม จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานและการที่จำเลยที่ 1 เข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีอาญาซึ่งอัยการฟ้องโจทก์ในข้อหาปลอมและใช้เอกสารปลอม โดยบรรยายฟ้องว่าโจทก์ปลอมเอกสารสัญญาผู้และสัญญาค้ำประกัน เมื่อเอกสารดังกล่าวไม่ใช่เอกสารปลอม ฟ้องดังกล่าวจึงเป็นเท็จ จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานเอาความอันเป็นเท็จฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา และการที่จำเลยที่ 1 เข้าเบิกความในคดีอาญาดังกล่าวว่าจะลงชื่อในสัญญาผู้ และสัญญาค้ำประกัน นั้น เอกสารยังไม่มีกรอกข้อความใด ๆ และเป็นการกู้และค้ำประกันเงิน 20,000 บาท ไม่ใช่ 90,000 บาท โจทก์มาเติมข้อความภายหลัง เช่นนี้ จึงเป็นการเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล และความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานเบิกความเท็จ

เจ้าหนี้ฟ้องเพิกถอนหนี้ไม่จริง ลูกหนี้ยืนยันว่าหนี้มีจริงอาจผิดเบิกความเท็จและฟ้องเท็จ

ฎ 3038/2562 โจทก์ฟ้อง พ. จำเลย และ ล. เป็นคดีหมายเลขดำที่ 657/2556 ให้เพิกถอนการจดทะเบียนจำนอง จำเลยให้การต่อสู้ว่า พ. ขอให้ ล. นำเงินไปไถ่ถอนจำนองบ้านและที่ดินจากธนาคาร แล้ว พ. กับจำเลยจะเปลี่ยนมาจดทะเบียนจำนองกับ ล. แทน ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในคดีดังกล่าวคือการจดทะเบียนจำนองระหว่าง พ. และจำเลยกับ ล. เป็นการประกันหนี้ที่มีอยู่จริงหรือไม่ หรือเป็นการแสดงเจตนาลวงฉ้อฉลโจทก์ ดังนั้น ข้อเท็จจริงที่ต้องพิจารณาคือเงินที่ไถ่ถอนจำนองจากธนาคารเป็นเงินของ พ. หรือ ล. ค่าเบิกความของจำเลยที่ว่าเงินไถ่ถอนจำนองเป็นของ ล. จึงเป็นข้อสำคัญในคดี เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเงินที่ไถ่ถอนจำนองจากธนาคารเป็นเงินของ พ. มิใช่ของ ล. ตามที่จำเลยยืนยัน ค่าเบิกความของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ 657/2556 ของศาลแพ่งธนบุรีฟังได้ว่าเป็นเท็จและเป็นข้อสำคัญในคดี จำเลยจึงมีความผิดฐานเบิกความเท็จ ส่วนความผิดฐานฟ้องเท็จในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ. 4218/2557 เมื่อจำเลยทราบอยู่ก่อนแล้วว่าเงินที่นำไปไถ่ถอนจำนองจากธนาคารเป็นเงินของ พ. มิใช่ของ ล. การกล่าวอ้างในคำฟ้องว่าโจทก์ฟ้องเท็จและเบิกความเท็จว่า เงินที่ไถ่ถอนจำนองเป็นของ พ. จึงเป็นการเอาความอันเป็นเท็จมาฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ

ฟ้องทางแพ่งไม่ผิดฐานฟ้องเท็จตามมาตรา 175
(ฎ 1274 / 2513)

การยื่นคำร้องขັดทรัพย์แม้เป็นเท็จก็ไม่ผิดฟ้อง
เท็จ (ฎ 941-942/2501)

การยื่นคำร้องขอประกันตัวไม่ใช่คำฟ้อง ถ้าเป็น
ความเท็จก็ไม่เข้าองค์ประกอบฐานฟ้องเท็จ
(ฎ 2453/2521)

บางกรณีอาจผิดแจ้งความเท็จได้ ถ้าไม่ใช่การยื่นคำคู่ความ

ฎ.3520/2527 นำโฉนดที่ดินปลอมซึ่งมีรอยตราปลอม
ของเจ้าพนักงานประทับและแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้า
พนักงานศาลอาญาก็เพื่อประโยชน์ในการใช้โฉนดที่ดินปลอม
โดยให้เจ้าพนักงานศาลหลงเชื่อว่าจำเลยมีหลักทรัพย์เพียงพอ

ฎ.447/2484 ทำมรณะบัตรไปยื่นต่อศาลเพื่อแสดงว่าผู้ถูก
ประกันตายโดยหวังจะไม่ให้ถูกปรับตามสัญญาประกันต่อศาล

ข้อความที่ว่าเป็นการฟ้องเท็จนั้นต้องเป็นข้อ สำคัญในคดี

ฎ 430/2515 โจทก์ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอดำเนิน สะดวกว่าจำเลยออกเช็คไม่มีเงิน แล้วจำเลยมาฟ้องว่าโจทก์ไปแจ้งความเท็จที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านแพ้ว การฟ้องโดยระบุสถานีตำรวจที่โจทก์ไปแจ้งความผิดจากความจริงไปนั้น ไม่ใช่เนื้อหาของกรกระทำผิดอาญาฐานแจ้งความเท็จ จะถือว่าจำเลยกระทำผิดฐานฟ้องเท็จหาได้ไม่

ฎ 975/2531 จำเลยซึ่งเป็นพนักงานอัยการฟ้องโจทก์ในข้อหาดูหมิ่น หมิ่นประมาท พระมหากษัตริย์ ฯ โดยบรรยายฟ้องเป็นสองตอน คือตอนแรกเป็นข้อความที่อ้างว่าโจทก์เป็นผู้กล่าวซึ่งได้ระบุไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ ส่วนตอนหลังมีใจความเป็นการแปลหรืออธิบายความหมายของข้อความในตอนแรก ดังนี้ เมื่อพิจารณาตามปวิอ.มาตรา 158 (5) ประกอบด้วยแล้ว แสดงว่าข้อความที่พนักงานอัยการระบุไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ คือ 'ถ้อยคำพูด' ที่พนักงานอัยการต้องกล่าวไว้ในฟ้องตามบทกฎหมายดังกล่าว และข้อความตอนหลังเป็นการอธิบายความหมายเท่านั้น เมื่อข้อความที่โจทก์ฟ้องอ้างว่าจำเลยบรรยายฟ้องอันเป็นความเท็จเป็นส่วนหนึ่งของคำบรรยายฟ้องในตอนหลังและมีลักษณะเป็นการอธิบายความหมายด้วยเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าข้อความที่โจทก์อ้างว่าเป็นเท็จนั้นพนักงานอัยการมีความประสงค์จะอธิบายความหมายของถ้อยคำพูดของโจทก์เท่านั้น แม้จะใช้ถ้อยคำผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปบ้าง กรณีก็ไม่อาจถือได้ว่าพนักงานอัยการยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าว การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ ไม่เป็นความผิดตามปอ.มาตรา 200 และจำเลยย่อมไม่มีเจตนาหมิ่นประมาทโจทก์แต่อย่างใด กับไม่มีมูลเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ด้วย

ต้องมียกประกอบภายในเรื่อง เจตนา : ต้องรู้ข้อเท็จจริงว่าข้อความที่ฟ้องเป็นเท็จ

- ฎ 4162 / 2536 เข้าใจว่าทรัพย์สินที่ทุบเป็นของตนจึงไปฟ้องคนทุบว่าทำให้เสียหาย
- ฎ 6403 / 2545 พฤติการณ์ของโจทก์ทั้งสามเกี่ยวกับการทำสัญญาจะขายที่ดินแก่จำเลยที่ 1 มีเหตุทำให้จำเลยที่ 1 เข้าใจได้ว่าโจทก์ทั้งสามร่วมกันหลอกลวงจำเลยที่ 1 ทั้งข้อความที่จำเลยที่ 1 แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนก็เป็นการแจ้งข้อความไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงไม่มีมูลความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา และการที่จำเลยที่ 1 เข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องโจทก์ทั้งสามเป็นจำเลยในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินของจำเลยที่ 1 ย่อมไม่มีมูลความผิดฐานฟ้องเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาเช่นกัน
- ฎ 9941/2553 ฟ้องเพราะเข้าใจโดยสุจริตว่าโจทก์และ ศ. ร่วมกันหลอกลวงเอาเงิน 1,100,000 บาท ไปจากจำเลยแล้วไม่คืนให้ตามที่ตกลงกันโดยจำเลยเชื่อว่าตนมีสิทธิตามกฎหมายที่จะฟ้องคดีอาญาได้ การกระทำของจำเลยจึงขาดเจตนาที่จะทำให้เกิดเป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ

ฎ. 5540/2560 การที่จำเลยทั้งสามฟ้องโจทก์ทั้งสองในความผิดฐานบุกรุกทำให้เสียหายและลักทรัพย์เป็นการฟ้องโดยสุจริตตามที่จำเลยทั้งสามเชื่อว่าตนเองมีสิทธิตามกฎหมาย ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จำเลยทั้งสามรู้อยู่แล้วว่าโจทก์ที่ 1 เป็นผู้มียุติการครอบครองที่ดินและเป็นเจ้าของรั้วกับประตูเหล็กโดยจำเลยทั้งสามไม่มีสิทธิครอบครองและไม่ใช่เป็นเจ้าของรั้วกับประตูเหล็ก แล้วนำข้อความซึ่งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จไปฟ้องโจทก์ทั้งสองแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยทั้งสามจึงขาดเจตนาในการกระทำความผิดฐานร่วมกันฟ้องเท็จ จำเลยทั้งสามจึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 175

ฎ.1911/2560 จำเลยเข้าใจโดยสุจริตว่าการกระทำของโจทก์เป็นความผิดอาญาตามพรบ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คคั้งที่นายความแนะนำ ถือว่าจำเลยไม่มีเจตนาฟ้องเท็จ ไม่ผิด

ทนายความที่เรียงคำฟ้องโดยหลักแล้วต้องถือว่าไม่มีเจตนา

- ฎ. 426/2512 โจทก์ไม่มีพยานนำสืบว่าจำเลยทั้งสองได้สมคบกัน ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้เรียงคำฟ้องให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งจำเลยที่ ๒ ได้นำสืบว่าจำเลยที่ ๑ มาปรึกษาเล่ารายละเอียดให้ฟัง และจะฟ้องผู้เสียหาย จำเลยที่ ๒ ตกลงรับว่าความให้ศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยที่ ๒ เรียงคำฟ้องและรับว่าความในหน้าที่ของทนายความ ข้อความที่ปรากฏในคำฟ้อง จึงเป็นข้อความที่ได้จากคำบอกเล่าของจำเลยที่ ๑ และจะเป็นความเท็จหรือความจริง จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นทนายความย่อมไม่มีโอกาสจะทราบได้ นอกจากจะปรากฏตามหลักฐานที่นำสืบหากในเวลาภายหลังความปรากฏชัดว่า คำฟ้องมีข้อความอันเป็นเท็จผู้ที่จะต้องรับผิดชอบก็คือจำเลยที่ ๑ หาใช่จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นแต่ผู้เรียงคำฟ้องตามคำบอกเล่าในหน้าที่ของทนายความไม่ ส่วนฟ้องของจำเลยที่ ๑ จะมีข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่นั้น พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยว่าคำฟ้องจำเลยเป็นเท็จ

แม้ในคดีที่ฟ้องเท็จ พยานยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดก็เป็นฟ้องเท็จได้

ฎ. 5100/2539 โจทก์กับจำเลยที่ 1 ยังโต้แย้งสิทธิในที่ดินพิพาทอยู่ การที่จำเลยที่ 1 เอาความอันรู้ว่าเป็นเท็จฟ้องโจทก์ต่อศาลว่า โจทก์กระทำความผิดอาญาในความผิดฐานบุกรุกและทำให้เสียหาย แม้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าพยานยังฟังไม่ได้ว่าโจทก์กระทำความผิดดังกล่าว แต่เมื่อปรากฏว่าในบริเวณที่ดินพิพาทที่จำเลยที่ 1 อ้างว่า โจทก์นำรถแทรกเตอร์เข้าไปไถดินต้นยางพาราของจำเลยที่ 1 ไม่มีต้นยางพาราพันธุ์ จี.ที.ปลูกอยู่ การที่จำเลยที่ 1 นำความอันรู้ว่าเป็นเท็จมาฟ้องและเบิกความเท็จว่า โจทก์นำรถแทรกเตอร์เข้าไปไถดินต้นยางพาราพันธุ์จี.ที. ของจำเลยที่ 1 เสียหาย 57 ต้น และจำเลยที่ 2 เบิกความเท็จว่าต้นยางพาราบริเวณดังกล่าว จำเลยที่ 1 ปลูกมาประมาณ 2 ถึง 3 ปีแล้ว อันเป็นองค์ประกอบของความผิดฐานทำให้เสียหาย โดยจำเลยที่ 1 รู้ว่า ข้อความตามฟ้องและที่จำเลยทั้งสองเบิกความเบิกความนั้นเป็นเท็จและความเท็จดังกล่าวเป็นข้อสำคัญในคดี จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานฟ้องเท็จ และเบิกความเท็จตามป.อ. มาตรา 175 และ 177 วรรคสอง จำเลยที่ 2 มีความผิดฐานเบิกความเท็จตาม ป.อ. มาตรา 177 วรรคสอง

แต่ถ้าทนายรู้เห็นความเท็จมาโดยตลอดผิดได้

ฎ.19980/2555 การเป็นทนายความผู้เรียงคำฟ้องก็อาจเป็นตัวการร่วมกับตัวความกระทำผิดฐานฟ้องเท็จได้ หากทนายความกระทำไปโดยรู้เห็นหรือร่วมกับตัวความวางแผนเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นมาตั้งแต่วันที่

มาตรา 176 ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 175 แล้วลู่แกโทษต่อศาล และขอถอนฟ้องหรือแก้ฟ้องก่อนมีคำพิพากษา ให้ศาลลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

การขอถอนฟ้อง ศาลถือว่าเป็นการลู่แกโทษ (ฎ.5/2508, 15232/2553)

สมัย ๕๒ ปี ๒๕๔๒

คำถาม นางสาวสำลีถูกนายแก้วข่มขืนกระทำชำเราจึงเข้าแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนกล่าวหานายแก้ว ว่าข่มขืนกระทำชำเราตน นายแก้วซึ่งเป็นผู้ต้องหาให้การต่อพนักงานสอบสวนว่าไม่เคยข่มขืนกระทำชำเรานางสาวสำลี ต่อมานายแก้วยื่นฟ้องนางสาวสำลีต่อศาลเป็นคดีอาญาฐานลักทรัพย์ว่า นางสาวสำลีลักแหวนเพชรของตนไป ๑ วง ซึ่งไม่เป็นความจริงและนายแก้วได้เบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องว่านางสาวสำลีมาที่บ้านตนและลักแหวนเพชรไป คดีที่นายแก้วฟ้องนี้ศาลพิพากษายกฟ้องในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง

ให้วินิจฉัยว่านายแก้ว มีความผิดฐานใดหรือไม่

คำตอบ นายแก้วให้การแก่พนักงานสอบสวนในฐานะผู้ต้องหาจะให้การอย่างไรหรือไม่ให้การเลยก็ได้ เป็นสิทธิของผู้ต้องหา ดังนั้น แม้คำให้การของนายแก้วผู้ต้องหาไม่เป็นความจริง นายแก้วก็ไม่มี ความผิดฐานแจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 172

การที่นายแก้วฟ้องนางสาวสำลีฐานลักทรัพย์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นการนำความเท็จมาฟ้องและนายแก้วเบิกความเท็จว่านางสาวสำลีลักแหวนเพชรของนายแก้วไปอันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์โดยรู้อยู่แล้วว่าข้อความตามฟ้องและที่เบิกความเป็นเท็จซึ่งความเท็จที่เบิกความนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี แม้ศาลพิพากษายกฟ้องชั้นไต่สวนมูลฟ้อง โดยนางสาวสำลียังไม่อยู่ในฐานะจำเลยก็ตาม นายแก้วก็มีความผิดฐานฟ้องเท็จและเบิกความเท็จตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 175 และ มาตรา 177 วรรคสอง (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5558/2534)